

Julie James AS,
Y Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Cyflawni

17 Rhagfyr 2024

Annwyl Julie,

Egwyddorion Llywodraeth Cymru ar Ddeddfwriaeth y DU mewn meysydd datganoledig

Diolch unwaith eto am rannu â'r Pwyllgor fersiwn wedi'i diweddaru o egwyddorion Llywodraeth Cymru ar ddeddfwriaeth y DU mewn meysydd datganoledig.

Gwnaethom drafod yr egwyddorion ar eu newydd wedd yn ein cyfarfod ar 9 Rhagfyr, pan wnaethoch chi a'r Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid yn yr Hinsawdd a Materion Gwledig ymddangos gerbron y Pwyllgor i roi tystiolaeth ar agweddau ar eich portffolios sy'n gorwedd o fewn ein cylch gwaith ni.

Mae gennym rai cwestiynau pellach sy'n ymwneud â'r egwyddorion ar eu newydd wedd, sydd wedi'u cynnwys yn yr Atodiad.

Byddem hefyd yn ddiolchgar pe gallech ddarparu i'r Pwyllgor fersiynau o'r egwyddorion ar eu newydd wedd a'r egwyddorion gwreiddiol (2021) sy'n dangos yn glir y newidiadau sydd wedi'u gwneud.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech anfon eich ymateb atom erbyn 15 Ionawr 2025.

Yn gywir,

Mike Hedges

Cadeirydd

**Senedd Cymru
Welsh Parliament**

ATODIAD

Cwestiwn 1: Yn ei Adroddiadau Blynyddol ar gyfer 2021/22 a 2022/23, dywedodd y Pwyllgor fod egwyddorion Llywodraeth Cymru ar ddeddfwriaeth y DU mewn meysydd datganoledig yn “ddiffygiol”, gan fod yr elfen graidd (o ddefnyddio Biliau Llywodraeth Cymru i ddeddfu) yn destun esemptiad cyffredinol sy’n “tanseilio effaith” yr egwyddor honno. Sut y mae’r egwyddorion ar eu newydd wedd yn mynd i’r afael â’r pryder hwn?

Cwestiwn 2: Pa ffactorau sydd wedi dylanwadu ar y broses o newid yr egwyddorion?

Cwestiwn 3: Mae’r egwyddorion ar eu newydd wedd yn nodi y gallai sefyllfaoedd godi pan fydd “er budd gorau i Gymru” fod darpariaethau mewn meysydd datganoledig yn cael eu cynnwys mewn deddfwriaeth y DU. A fyddai modd i chi amlinellu’r meini prawf a fydd yn cael eu defnyddio i wneud yr asesiad hwnnw, pa rôl yr ydych yn rhagweld y bydd gan y Senedd o ran llywio’r asesiad hwnnw, a phwy fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol cyn gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol?

Cwestiwn 4: Pam na wnaethoch chi greu cyfres o egwyddorion ar wahân ar gyfer gwneud is-ddeddfwriaeth mewn meysydd datganoledig, o ystyried y ffaith bod amrywiadau rhwng prosesau cydsynio’r Senedd ar gyfer deddfwriaeth sylfaenol a’i phrosesau ar gyfer is-ddeddfwriaeth, a’r ffaith bod y broses gydsynio ar gyfer gwneud is-ddeddfwriaeth, mewn rhai achosion, yn digwydd rhwng y Llywodraethau?

Cwestiwn 5: O ystyried bod yr egwyddorion yn egwyddorion cyffredinol, ond eu bod bellach yn berthnasol i fwy o gategorïau o ddeddfwriaeth y DU sy’n destun prosesau cydsynio gwahanol, a fyddai modd i chi egluro sut y daethoch i’r farn bod yr egwyddorion ar eu newydd wedd yn fwy tryloyw?

Cwestiwn 6: A fyddai modd i chi ddarparu dadansoddiad ynghylch pa elfennau newydd o’r egwyddorion ar eu newydd wedd sydd wedi cael eu hychwanegu i’w cymhwyso i is-ddeddfwriaeth, a fydd bellach yn cael eu cymhwyso i ddeddfwriaeth sylfaenol am y tro cyntaf?

Cwestiwn 7: Sut mae’r egwyddorion ar eu newydd wedd yn gyson â Chonfensiwn Sewel?

Cwestiwn 8: Pryd y cytunodd Cabinet Llywodraeth Cymru ar yr egwyddorion ar eu newydd wedd? Pryd y dechreuodd Llywodraeth Cymru eu defnyddio wrth wneud penderfyniadau am ddeddfwriaeth?

Cwestiwn 9: Yn ystod y sesiwn dystiolaeth, gwnaethoch sôn am eich sgysiau â Llywodraeth y DU ynghylch yr egwyddorion a gaiff eu derbyn ganddi. (i) Pam roeddech o’r farn bod angen gwneud hyn? (ii) Beth yw disgwyliadau Llywodraeth Cymru o ran sut y gallai hyn effeithio ar ddull Llywodraeth y DU o ddeddfu mewn meysydd datganoledig? (iii) Beth yw goblygiadau hirdymor ceisio cytundeb Llywodraeth y DU, ac a ydych yn rhagweld y bydd hyn yn digwydd ar ddechrau pob Senedd newydd a phob Senedd newydd yn y DU?

Cwestiwn 10: Mae’r iaith a ddefnyddir yn y pwynt bwled cyntaf ym mharagraff 3 wedi newid. Yn yr egwyddorion gwreiddiol, defnyddir y geiriau “...ond nad oes amser ar gael i gyflwyno darpariaethau tebyg yn y Senedd”; yn yr egwyddorion ar eu newydd wedd, defnyddir y geiriau “...ond na fyddai’n

bosibl fel arall i ddarpariaeth a wneir yng Nghymru gael ei chyflawni yn unol ag amserlen addas". Beth yw'r rhesymeg y tu ôl i'r newid hwn? Beth yw "amserlen addas"?

Cwestiwn 11: Pam mae'r cyfeiriad at "rhaid" wedi cael ei ddileu yn y pedwerydd bwynt bwled, a pha feini prawf a ddefnyddir i benderfynu a fydd defnyddio deddfwriaeth y DU yn hwyluso'r broses o gyflawni amcanion polisi "yn y ffordd fwyaf effeithiol"?

Cwestiwn 12: Pam fod y sefyllfa enghreifftiol o dan baragraff 3 yn yr egwyddorion gwreiddiol, lle byddai pwerau Gweinidogion Cymru yn cael eu hymestyn mewn ffordd na ellid ei chyflawni drwy Ddeddf gan Senedd Cymru, wedi cael ei dileu o'r egwyddorion ar eu newydd wedd? A yw safbwynt Llywodraeth Cymru ar y mater hwn wedi newid?

Cwestiwn 13: A fyddai unrhyw un o'r meini prawf a nodir ym mharagraff 4 o'r egwyddorion ar eu newydd wedd yn cael eu hystyried yn 'llinell goch' gan Lywodraeth Cymru, i'r graddau na fyddai'n gallu argymhell cydsyniad o dan unrhyw amgylchiadau?

Cwestiwn 14: Beth yw'r sail resymegol dros gynnwys y meini prawf ychwanegol a nodir ym mharagraff 4 o'r egwyddorion ar eu newydd wedd, sef os bydd Gweinidogion Cymru yn cytuno ar greu pwerau cydredol, dylai pwerau o'r fath fod yn ddarostyngedig i'r mecanweithiau cydsynio perthnasol ac i'r eithriadau cysylltiedig o *Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006*? Oni fyddai'n gliriach pe bai'r safbwynt ynghylch gwrthwynebu'r arfer o greu pwerau cydamserol yn cael ei gynnal?

Cwestiwn 15: Mae'r egwyddorion ar eu newydd wedd yn nodi na ddylid cyflwyno rhagor o "gyfyngiadau" i'r setliad datganoli, nac unrhyw faterion newydd i'w cadw yn ôl, fel y nodwyd yn yr egwyddorion gwreiddiol. A fyddai modd i chi amlinellu'r hyn y bwriedir ei gynnwys o ran y cyfyngiadau newydd ar y setliad datganoli presennol?

Cwestiwn 16: Mae'r egwyddorion ar eu newydd wedd yn cyfeirio at "rôl ystyrllon" Llywodraeth Cymru yn y gwaith o lywodraethu unrhyw gorff trawsffiniol newydd sydd â swyddogaethau sy'n gysylltiedig â materion datganoledig, yn hytrach na datgan bod yn rhaid iddi gael "statws cyfartal" i Lywodraeth y DU, fel sydd wedi'i nodi yn yr egwyddorion gwreiddiol. A fyddai modd i chi amlinellu pam fod y safbwynt hwn wedi newid?